

Premotaj roman!

(Ivica Milarić, „*Premotaj roman – Ekspert*“, Android, 2012)

***Ovde priča počinje. Ništa posebno se ne dešava u prvom delu, pa ga slobodno preskoči ukoliko ti nekoliko prvih rečenica ne probudi interesovanje.**

Roman u elektronskoj formi postaje sinonim za dostupnost štiva. Zloupotrebe ove mogućnosti su česte, ali svakako ne i isključive. Korak dalje predstavlja mogućnost da takav roman oblikujemo kao aplikaciju za uređaje sa android platformom. Sjajna ideja za pisanu reč u kraćoj formi. Shodno tome, ne čudi da *Premotaj roman – Ekspert* Ivice Milarića privuče manju medijsku, pa čak i čitalačku i kritičku pažnju. Ono što najviše pobuđuje interesovanje istih je opcija „Premotaj“ koju ovaj roman poseduje.

Sve ovo funkcioniše na sledeći način: neophodno je da imate telefon sa Android platformom, da imate pristup internetu i da pomoću Google Playa sačuvate aplikaciju *Premotaj roman – Ekspert* u svoj telefon potpuno besplatno. Ono što dobijate je roman sastavljen od uvoda i 45 celina koje počinju sa 45 sažetaka. Svaka celina počinje sažetkom koji nas uvodi u osnovne teze prethodne celine. Tu opcija „Premotaj“ ostvaruje svoj smisao. U slučaju da vas određena celina ovog romana ne zanima, jednostavnim stiskom na ponuđenu opciju, prebacijete se na sledeću celinu, a ostajete u toku sa radnjom iz prethodne, jer imate priliku da pročitate njen sažetak. Što je potpuno besmisleno. Ako pisanje romana sa namerom da se on negde obelodani (u bilo kojoj formi) podrazumeva autora koji ima nameru (ili potrebu) nešto da kaže, onda opcija premotavanja postaje kontradiktorna postojanju samog tog romana. Logično je da bi autor želeo da čitalac to nešto pročita, a ne premeta. Ono što povećava tu besmislicu jeste činjenica

da sažeci nisu napisani tako, da kad stoje sami za sebe (a jedni uz druge) čine oformljenu kratku priču, već samo šturi niz podataka koji je često nedovoljan za razumevanje celine. Pa tako, čitajući sažetke ne dobijamo ništa, čak ni prepričavanje zanimljivog noćnog provoda, pa smo prinuđeni da čitamo celine da bismo mogli pravilno da pratimo radnju. U tom slučaju, koja je funkcija premotavanja? Još jednom opcija premotaj ostvaruje svoj smisao, ali ovaj put, malo realniji, a to je – inovacija. Iako besmislena i bespotrebna, ipak je inovacija koja je privukla medijsku, čitalačku, a evo iz priloženog, i kritičku pažnju. Kako je, po rečima Radoslava Slavnića u pregledu ovog romana za *Remixpress*, „Premotaj“ opcija koja omogućava kontinuitet čitanja ili komoditet za površnog čitaoca, možda je bilo efikasnije za tako nešto upotrebiti recept velikog majstora Hemingveja, koji je, upravo da bi izbegao dosađivanje čitaocu, pri pisanju, stajao na jednoj nozi ili je dovoljno pogledati među domaće velikane (svetski proslavljene) pa pisati roman pre večere, kako bi ga glad naterala da što konciznije i brži bude zapis.

Osim toga, roman nema potrebe mnogo dalje komentarisati. Kako je i sam autor rekao u intervjuu za dnevne novine, roman je savršeno pogodan da ubije vreme čekanja na autobuskoj stanici ili u redu pred šalterom. Njegov sadržaj prati mladog, ambicioznog čoveka Srđana koji odlazi u noćni izlazak sa društvom kako bi proslavio odličnu poslovnu priliku koja mu se pružila ranije te večeri. Tokom romana, akcenat je stavljen na posmatranje grada i pokušaj slikanja jedne vedute istog u perspektivi staro-novo, tradicionalno-moderno i usputnu kritiku društva (preciznije omladine), a u velikoj meri i na perverzne, nekontrolisane, seksualne fantazije/frustracije glavnog junaka, a sve to pod okriljem pitanja: ko je kurva? Politika ili mi? Jezik i stil dela mogu se definisati kao urbani govor, prepun žargona i psovki, a ako je takva odrednica legitimna, dodala bih i – blogerski izraz.

Kako bih pokušala da vam dočaram kako to funkcionise u ovom romanu, zamislićemo da ovaj zapis ima opciju „Premotaj” i sve prethodno zapisano kao jednu celinu, a ono što sledi sažetak (ujedno i zaključak). Čitajući sažetak, podrazumeva se da celinu niste pročitali, ili ste je pročitali, ali niste mogli da ispratite, pa vam još jednom treba, sve to isto, samo šturo predočiti.

***Elektronska forma romana, posebno kao Android aplikacija je sjajna zamisao za pisanu reč u kratkoj formi. Opcija „Premotaj” je besmislena, osim kao inovacija koja će privući pažnju publike. Postoje bolja rešenja za sažimanje radnje. Sadržaj govori o Srđanu koji ide u noćni provod sa društvom.**